

3774

**USTANOVA ZA SOCIJALNO ZBRINJAVANJE ZDRAVSTVENU NJEGU ODGOJ I OBRAZOVANJE PAZARIĆ
INSTITUTION FOR CARE OF MENTALLY DISABLED CHILDREN AND YOUTH PAZARIĆ**

Broj: 01-2-1427 /01-2/23
Datum: 23.10.2023.godine

Vlada Kantona Sarajevo
N/r Premijera

Skupština Kantona Sarajevo
N/r Predsjedavajućeg

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO

PROJEKTOVANJE: 24-10-2023

01	04	42543-37	94
----	----	----------	----

PREDMET: Informacija, dostavlja se

Veza: Vaš akt broj:01-04-42543-37/23 od 03.10.2023.godine

Poštovani

Vežano za Vaš zahtjev broj i datum veze dostavljamo Vam sljedeću informaciju;

Prije odgovora na postavljena pitanja informišemo Vas da je Zakonom o ustanovama socijalne zaštite Federacije BiH (Službene novine F BiH broj: 64/22) objavljenim dana 18.09.2022.godine u JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine Pazarić promijenjena djelatnost ustanove, uvjeti za obavljanje djelatnosti, struktura korisnika koji se mogu smještati u ovu ustanovu, kriteriji za izbor i imenovanje rukovodstva, sudska registracija te naziv u „Ustanova za socijalno zbrinjavanje, zdravstvenu njegu, odgoj i obrazovanje - Pazarić“.

Procedura sudske registracije Ustanove Pazarić je okončana 31.08.2023.godine, donošenje novih Pravila je okončano dana 28.07.2023.godine (Službene novine F BiH broj: 64/22), a procedura donošenja i usklađivanja unutrašnjih akata Ustanove Pazarić-njih ukupno 29, sa rokom utvrđenim Pravilima Ustanove Pazarić (do 28.01.2024.godine), je u proceduri donošenja.

Dakle, Ustanova za socijalno zbrinjavanje, zdravstvenu njegu, odgoj i obrazovanje - Pazarić je ustanova socijalne zaštite osnovana Zakonom o ustanovama socijalne zaštite Federacije BiH, i njen osnivač je Federacija BiH.

Odgovori na pitanja;

1. Posljednji Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova je donesen na 7. sjednici UO održanoj dana 14.12.2021.godine.

Navedeni Pravilnik je donesen na temelju Zaključka Vlade Federacije BiH broj: 03-35-246/2021 od 15.03.2021.godine i akta Federalnog ministarstva rada i socijalne politike broj: 05-31/2-1576/21 od 02.06.2021.godine u kojima se konstatuje dugogodišnja loša kadrovska politika, stihijsko upošljavanje, kreiranje nepotrebnih radnih mjesta i prijem određenog broja zaposlenika čiji stručni profili ne odgovaraju potrebama ustanove.

Predmetnim aktima Vlade FBiH i resornog Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, federalnim ustanovama socijalne zaštite se nalaže reorganizacija i racionaliziranje radnih procesa, kreiranje dugoročnog plana upošljavanja stručnog osoblja, te donošenje novog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova, što je i učinjeno.

Poslovanje Ustanove Pazarić se ne finansira iz sredstava Budžeta Federacije BiH nego iz pruženih usluga, donacija poklona i drugih izvora u skladu sa zakonom.

Dakle, plaće radnika i ostale troškove je potrebno osigurati iz naplaćenih usluga socijalnog zbrinjavanja korisnika.

Kao jedan od najvećih i najopasnijih problema u ovoj ustanovi stihijsko i srodničko upošljavanje istakla je i tužiteljica Kantonalnog tužilaštva Kantona Sarajevo u završnim riječima u jednom od aktuelnih krivičnih postupaka za nezakonito zapošljavanje radnika koje se u ovoj ustanovi sve do 2018.godine vršilo bez objavljivanja javnih konkursa.

Novo rukovodstvo tada JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine Pazarić, a sada Ustanove za socijalno zbrinjavanje, zdravstvenu njegu, odgoj i obrazovanje Pazarić je imenovano početkom 2021.godine.

Pored svih zatečenih problema u poslovanju, najveći identifikovani problem iz prethodnog perioda je bilo neselektivno i stihijsko srodničko upošljavanje nepotrebnog kadra.

Više desetina je srodnika uposleno u najbližem stepenu krvnog srodstva, desetine bračnih drugova, a više od 70% uposlenih je u nekoj srodničkoj vezi. Ova Ustanova često nije u mogućnosti formirati niti komisiju u kojoj ne postoji neki sukob interesa ili sumnja u objektivnost iz razloga neke srodničke veze.

Bez obzira na ranije konstatacije Vlade F BiH kao i aktuelne sudske presude kojima je potvrđeno nezakonito upošljavanje u prethodnom periodu, Ustanova mora oprezno postupati po pitanju rješavanja ovog zasigurno najozbiljnijeg problema kako bi se izbjegle eventualne materijalne štete u slučajevima eventualnih radnih sporova.

Za jedan broj radnika smo omogućili prekvalifikacije, za druge smo osigurali raspoređivanje na druga radna mjesta i sl., ali za rješavanje ovog problema će biti potreban duži vremenski period i podrška osnivača.

Kod rješavanja ovog problema nekoliko radnika koji zbog ranije nezakonito stečenih privilegija ranijim srodničkim upošljavanjem i pozicioniranjem pruža aktivan otpor svim promjenama, i ne biraju se sredstva da zadrže dostignute statuse.

Opstrukcije njih pet, šest se kreću od izbjegavanja radnih obaveza, stalnog otvaranja bolovanja, nepoštivanja odluka poslodavca, ometanja drugih radnika u izvršavanju radnih zadataka do podmetanja, fizičkih prijetnji, manipulacije korisnicima koji su podložni različitim zloupotrebama do anonimnih medijskih oglašavanja.

Neki od njih se učlanjuju i u političke stranke, prelaze iz jedne u drugu sve dok ne dobiju pažnju, odnosno mogućnost da spriječe pokrenute promjene i zadrže privilegovane statuse.

Između ostalog, među nepotrebno zaposlenim nalazi se i deset građevinskih radnika, više radnika sa završenom osnovnom školom ili čak bez osnovne škole, uposlenik sa zvanjem dipl. politologa sa zaključenim ugovorom o radu na radnom mjestu Defektologa, zaposleni Agronom, desetine krojača, saobraćajnih i građevinskih tehničara, daktilografa i sl.

Npr. jedan od radnika već duže od godinu dana upućuje prijetnje rukovodstvu upravo zastupnikom u Skupštini Kantona Sarajevo Damirom Marjanovićem. Ovaj radnik ilustracije radi ima zaposlenog bivšeg i sadašnjeg bračnog druga kao i još dva uposlenika iz prethodnih vanbračnih zajednica, a svi zajedno imaju uposlene i sadašnje bračne drugove.

Ovaj menadžment se mjesecima bavio „mirovnim misijama“ između zaračenih bivših i sadašnjih bračnih i vanbračnih partnera - a radnika ove ustanove, te kada je odlučio da ih razdvoji na različite lokalitete i poslove, pojavljuju se pitanja ove vrste. Zašto se postavljaju pitanja ove vrste ovom menadžmentu koji nije zapošljavao te radnike, a od kojeg se očekuju promjene?

Da li je potreban dalji komentar?

Sve naprijed navedeno je zatečeno stanje koje nije proizveo sadašnji menadžment niti je primjereno fakturisati takvo stanje ovom menadžmentu.

Od ovog menadžmenta s pravom svi javno i verbalno traže popravljanje zatečenog stanja, a kada se započne sa promjenama onda se na sve načine pokušavaju spriječiti promjene.

Zbog takvog odnosa i neprimjerenih ataka pojedinaca u javnom prostoru u mjesecu avgustu ove godine izvršen je fizički atak na dom i porodicu direktora ove ustanove. Interesantno je da nema pitanja ove vrste ili je to možda nevažno, ili je to postalo popularno i poželjno.

Od dolaska novog menadžmenta 2021.godine dodatno je uposleno: Logoped, Defektolog-Eduikator/Rehabilitator, Socijalni radnik, dva Psihologa, Socijalni pedagog, Fizioterapeut i 17 Njegovatelja i to su provjerljive činjenice za one koji to žele znati.

Sredstva za zapošljavanje naprijed navedenih radnika su opet osigurana iz sredstava ove ustanove.

Donošenjem novog Zakona o ustanovama socijalne zaštite Federacije BiH (Službene novine F BiH broj: 64/22) predviđeno je donošenje i novih standarda u pogledu prostora, opreme i kadra, čija procedura donošenja od strane resornih federalnih ministarstava je trenutno u toku, a nakon čega će se pristupiti donošenju novog akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova u skladu sa tim standardima (januar 2024.godine).

2. U ovom slučaju se upućuje više konstatacija nego pitanje.

Netačne su tvrdnje koje ste iznijeli u Vašem aktu.

Pet mjeseci prije posljednjih dešavanja koje konstatujete i opisujete, Tužilaštvu KS su dostavljene Informacije i prijave u skladu sa zakonom, dakle više prijava i informacija protiv više lica zaposlenih u ovoj ustanovi, ali i van ustanove.

Sve osobe za koje smo došli do podataka o bilo kakvim nezakonitostima bilo u odnosu prema korisnicima, ustanovi ili finansijskim/materijalnim malverzacijama su prijavljene MUP-u KS ili Tužilaštvu KS, ali i drugim policijskim agencijama po pitanju organizovanog kriminala kojim su u ime i za račun ove ustanove ostvarivali lične interese, a bez znanja i saglasnosti ove ustanove.

Neki od aktera su nakon podnesenih prijava i pokrenutih postupaka najglasniji u javnom blaćenju ove ustanove, međutim mnoge od njih smo zadokumentovali u ozbiljnom kriminalu koji čak prelazi granice BiH, a jedna od sintagmi koje se drže je „što lošije slike o Pazariću to više donatora i para“. Dokumentovana je i predata nadležnim organima i prijava o pronevjeri ogromnih finansijskih sredstava koje se prikupljaju od nekih organizacija širom EU u ime i za račun ove ustanove, a bez znanja i saglasnosti ove ustanove i osjećamo mi posljedice toga što prijavljujemo.

Menadžment ove Ustanove ne izlazi u javnost sa pojedinačnim podacima jer svoje materijalne dokaze i podatke dostavlja nadležnim organima koji se ozbiljno bave ovim problemom.

Što se tiče drugog dijela pitanja, odnosno konstatacije ponovno Vas podsjećamo da na temelju zakona i registracije suda Ustanova Pazarić nije zdravstvena ustanova, ne bavi se liječenjem korisnika, ne uspostavlja dijagnoze korisnicima niti utvrđuje uzroke smrti korisnika.

Također, posjedujemo i pisani ovjereni i protokolisani akt nadležnog organa koji demantuje tvrdnju iz Vašeg drugog pitanja.

Ustanova Pazarić je dakle ustanova socijalne zaštite, čiji osnivač je Federacija BiH, registrovana kod Općinskog suda u Sarajevu kao ustanova socijalne zaštite sa smještajem, na temelju Zakona o ustanovama socijalne zaštite Federacije BiH, koja svojim korisnicima pored socijalnog zbrinjavanja, osigurava samo usluge zdravstvene njege, a ne zdravstvene zaštite i liječenja.

Članom 8. Zakona o ustanovama socijalne zaštite Federacije BiH (Službene novine F BiH broj: 64/22) utvrđeno je;

(Zdravstvena njega)

(1) Zdravstvena njega, u smislu ovoga zakona, je skup stručnih medicinsko-tehničkih i terapijskih postupaka, mjera i aktivnosti usmjerenih na praćenje opšteg zdravstvenog stanja, odnosno posmatranje i evidentiranje

opšteg izgleda, funkcionalnosti, promjena ponašanja i drugih pokazatelja zdravstvenih poteškoća smještenih korisnika s ciljem obezbjeđenja zaštite njihovog zdravlja, kao i njihovog fizičkog i duševnog oporavka s posebnim naglaskom na ishranu, održavanje lične higijene, podjelu i kontrolu uzimanja propisane terapije, provođenje zdravstvenog odgoja, te savjetodavni rad i podrška korisniku i članovima njegove porodice.

(2) Prilikom pružanja zdravstvene njege i zadovoljavanja higijenskih potreba smještenih korisnika vodit će se računa o njihovom reproduktivnom zdravlju i specifičnim potrebama u skladu s njihovim spolom.

(3) U skladu s vrstom smještaja i stepenom potrebne podrške korisniku iz člana 6. ovoga zakona, federalne ustanove socijalne zaštite dužne su, putem unutrašnje organizacije, obezbijediti smještenim korisnicima zdravstvenu njegu iz stava (2) ovoga člana.

(4) Federalni ministar zdravstva će propisati minimalne standarde, odnosno opšte i posebne uslove koje moraju ispunjavati federalne ustanove socijalne zaštite u pogledu prostora, opreme i kadra za pružanje usluge zdravstvene njege, a prema djelatnosti federalnih ustanova socijalne zaštite za koju su registrovane.

Vijest o tuberkulozi bombastično je plasirana na temelju informacije dobijene od radnica koje su snimljene od strane novinara „maskirane u čaršaf“, a koje su po zanimanju građevinski tehničar i stomatološka sestra, i prema kojima su ranije pokrenuti disciplinski i drugi postupci zbog kršenja zakona, odluka direktora te neprimjerenog ponašanja prema korisniku.

Druga uposlenica koja je davala izjave novinaru također srodniku istih, a umotana u „čaršaf“, je također jedna od više desetina uposlenih srodnika u ovoj ustanovi, po zanimanju stomatološka sestra, osoba koja je višestruko evidentirana u MUP-u KS i koja se lijeći duže vremena pod šifrom duševnog oboljenja. Nevjenčana je supruga osobe koja je osuđena zbog pljačke bankomata podmetanjem eksploziva, a protiv koje se vode i drugi postupci zbog organizovane krađe automobila i zloupotrebe droge.

Protiv ove radnice su još početkom godine od strane ove ustanove pokrenuti krivični i disciplinski postupci zbog lošeg odnosa prema korisnicima kao i upućivanja fizičkih prijetnji radnicima koji su prijavljivali propuste, kao i menadžmentu.

Njihovu identifikaciju kao i pokretanje odgovarajućih postupaka je izvršio menadžment ove ustanove. Isti je to menadžment koji nije upošljavao ovakve radnike na odgovorne poslove rada sa najtežom kategorijom korisnika u oblasti socijalne zaštite.

Ovdje se radi o dugogodišnjoj uspostavljenoj praksi pojedinaca i grupa srodnika zaposlenih u ovoj ustanovi koji nisu zakonom ili podzakonskim aktima ovlašteni za davanje informacija niti su profesionalno kompetentni, a svoje upitno stečene statuse u ovoj ustanovi ne štite pravnim sredstvima.

Radi se o klasičnom „reketiranju“ te pokušaju sprječavanja ili onemogućavanja rukovodstva za nastavak prethodno pokrenutih pravnih radnji na sankcionisanju kršenja zakona i odluka direktora, odnosno zadržavanju ranije nezakonito stečenih privilegija.

Na temelju informacija dobijenih od naprijed navedenih osoba pravi se javni spektakl, a od ovog menadžmenta se sada traže neka „očitovanja“ !

Od ove ustanove se na neprimjeren način traži komentarisanje medijskih objava o dijagnozama, korisnika, njihovom liječenju i uzrocima smrti, iako je poznato i zakonom propisano da Ustanova Pazarić nije zdravstvena ustanova, ne bavi se liječenjem korisnika, ne uspostavlja dijagnoze korisnicima niti utvrđuje uzroke smrti korisnika.

Potrebe za pulmološkim pregledima korisnika logično se obavljaju u zdravstvenim ustanovama koje imaju pulmološke kabinete a prema uputama ljekara.

Ova ustanova kao ustanova socijalne zaštite nema zdravstvene specijalističke kabinete, ne izdaje uputnice za specijalističke ljekarske preglede korisnika nego to opet rade zdravstvene ustanove.

Sa druge strane rukovodstvo ne može javno iznositi bilo kakve informacije suprotne članu 32. Zakona o ustanovama socijalne zaštite F BiH.

Članom 32. Zakona o ustanovama socijalne zaštite Federacije BiH (Službene novine F BiH broj: 64/22) utvrđeno je;

Član 32

(Pravo na privatnost i povjerljivost ličnih podataka)

(1) U obavljanju svoje propisane djelatnosti, federalne ustanove socijalne zaštite, odnosno njihovi zaposlenici dužni su poštivati pravo na privatnost i povjerljivost ličnih podataka smještenih lica uz poduzimanje svih tehničkih i organizacionih mjera na zaštiti podataka koji se odnose na identitet smještenih lica i zaštitu ličnih podataka.

(2) U povjerljive podatke iz stava (1) ovoga člana ubrajaju se:

- a) podatak da korisnik koristi uslugu;
- b) vrsta prava ili usluge pružene pojedinom korisniku;
- c) ime, adresa i drugi lični i identifikacijski podaci o korisniku;
- d) podaci koji se nalaze u zahtjevu korisnika;
- e) informacije koje sam korisnik saopštava o sebi;
- f) informacije koje druga lica saopštavaju o korisniku;
- g) podaci dobijeni u vezi korisnika tokom pružanja usluge;
- h) procjene, nalazi, profesionalni stav ili mišljenje pružatelja usluge o korisniku;
- i) podaci koji se nalaze u izvještajima zdravstvenih ustanova za korisnika;
- j) informacije o korisniku kao što su: fotografije korisnika, crteži napravljeni od strane korisnika tokom procesa pružanja usluge, svojeručno pisane izjave ili komentari i primjedbe korisnika, pisane bilješke pružatelja usluge ili korisnika, audio i video snimci sačinjeni u vezi s korištenjem usluge i drugo;
- k) sadržaj prepiske s drugim ustanovama ili organizacijama, ukoliko ta prepiska sadrži informacije o korisniku ili drugim licima koja su s njim povezana.

Dostavljanje podataka suprotno odredbama prethodno citiranog člana zakona od strane radnika nenadležnim osobama povlači preksajnu, krivičnu i odgovornost iz radnopravnog statusa, što je u toku.

Većina korisnika Ustanove Pazarić, pored toga što se nalaze u stanju socijalne potrebe su i bolesne osobe čije liječenje je završeno u zdravstvenim ustanovama, a iz nekog razloga ne postoji mogućnost njihovog zbrinjavanja u porodici, pa su odlukom Centra za socijalni rad smješteni u ovu ustanovu.

Pored primarnih oboljenja korisnici Ustanove Pazarić često imaju različite bolesti od karcinoma, do bolesti srca, jetre, pluća, bubrega, i sl.

Niko ne može isključiti ni postojanje infektivnih bolesti, ili bilo koje druge bolesti kod korisnika smještenih u ovu ustanovu pa i tuberkuloze.

U takvim slučajevima korisnici se upućuju na liječenje u zdravstvene ustanove kao što je to slučaj i u svim drugim ustanovama socijalne zaštite ili kod osoba koje žive u tipičnim porodicama.

Složit će te se da niko od nas ne odlazi na liječenje u ustanovu socijalne zaštite, nego u zdravstvenu ustanovu. Zašto bi onda nemoćnim osobama uskraćivali pravo da se lijeće u zdravstvenim ustanovama.

U slučajevima utvrđivanja postojanja infektivnih bolesti od strane zdravstvenih ustanova, pa i tuberkuloze, Ustanova Pazarić će postupati prema uputama zdravstvenih ustanova gdje se zdravstveno zbrinjavaju i lijeće korisnici, odnosno Zavoda za javno zdravstvo, što je u skladu sa propisima.

Dakle, rizik postojanja ili obolijevanja od bilo koje bolesti kod naših korisnika uvijek postoji.

Nažalost naši korisnici spadaju u kategoriju stanovništva koja je naj izloženija riziku od obolijevanja od različitih bolesti zbog čega je njihov životni vijek znatno kraći u odnosu na opću populaciju stanovništva.

Poseban problem kod naših korisnika je što veliki broj njih nije u mogućnosti niti reći da imaju neki zdravstveni problem, jer ne mogu govoriti ili dolaze iz kategorije teške mentalne retardacije koji

zbog svog psihofizičkog stanja ne mogu ukazati na drugi način na postojanje nekog zdravstvenog problema, boli i sl.

Naprijed navedeno zahtijeva od radnika ove ustanove i dodatni napor i osposobljenost po pitanju prepoznavanja određenih problema kod korisnika.

Osnov za postavljanje ovakvog pitanja Ustanovi socijalne zaštite ne postoji ali se nadamo da smo Vam barem malo pojasnili šta je djelatnost i nadležnost ove ustanove.

3. Prethodno smo naveli da Ustanova Pazarić nije zdravstvena ustanova, ne bavi se liječenjem korisnika, ne uspostavlja dijagnoze korisnicima niti utvrđuje uzroke smrti korisnika.

Korisnici ustanove za koje se utvrdi potreba za liječenjem ili specijalističkim pretragama liječnika se odvoze u zdravstvene ustanove koje obavljaju dalje poslove liječenja, a takav slučaj je i u svim drugim ustanovama socijalne zaštite.

Ustanova Pazarić obavlja samo poslove zdravstvene njege opisane u prethodno navedenom članu 8. Zakona o ustanovama socijalne zaštite F BiH.

Zdravstvena njega ne spada u socijalne usluge a njeno provođenje se mora normirati, uspostavljati i finansirati iz sredstava zdravstvenog sektora. Upravo se time bavi ovaj menadžment od momenta dolaska u ovu ustanovu.

Obzirom da se većina pitanja odnosi na zdravstvenu njegu korisnika cijenimo da bi Vam možda bio interesantan podatak da npr. Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo u poslijeratnom periodu do polovine 2022.godine ovoj ustanovi nije uplatio niti jednu KM na ime troškova zdravstvene njege za više od 120 smještenih korisnika u ovoj ustanovi iz KS. Da li je korektno onda postavljati pitanje ovoj ustanovi o pružanju i usluga zdravstvene njege za koje se desetinama godina nije izdvajala niti jedna KM za te namjene u KS?

Upravo ovaj ovaj menadžment je inicirao i ispregovarao da se od polovine 2022.godine ZZO KS uključi sa minimalnim sredstvima podrške provođenju zdravstvene njege za 120. korisnika iz KS, i to do donošenja posebnog Zakona koji treba predložiti Federalno ministarstvo zdravstva.

Nije potrebno komentarisati kakav je odnos ZZO drugih kantona u izvršavanju obaveza prema svojim korisnicima koje smještaju u ovu Ustanovu po pitanju zdravstvene njege.

O tim problemima bi se itekako moglo elaborirati. Npr. tokom 2021.godine ZZO Unsko Sanskog kantona punih osam mjeseci nije uplatio niti jednu KM za ove namjene, a ova ustanova je morala servisirati usluge zdravstvene njege. Kako se to radilo ako smo već prethodno naveli da se ova ustanova finansira iz ostvarenih prihoda od pruženih usluga a ne iz Budžeta.

Dakle, ovdje se govori samo o uslugama zdravstvene njege što je nadležnost ove ustanove, a ne zdravstvene zaštite i liječenja.

Pitanje liječenja korisnika smještenih u ustanove socijalne zaštite je drugi problem kojim se nažalost ponovno mora baviti ovaj menadžment.

Upravo ovaj menadžment je inicirao i odredbu člana 87. Zakona o ustanovama socijalne zaštite F BiH kojim se tek treba urediti pitanje zdravstvene zaštite korisnika smještenih u ustanove socijalne zaštite, njih 220 sa područja drugih kantona-samo u Ustanovi Pazarić (ukupno više od 1200 korisnika u federalnim ustanovama socijalne zaštite), kako bi se istima osigurao jednak tretman kao i mogućnost liječenja u zdravstvenim ustanovama na području KS.

Ovaj menadžment je neposredno nakon registracije Ustanove shodno odredbama novog zakona održao sastanak sa JU Domovi zdravlja KS i uputio dopise svim ZZO na podrčju Federacije BiH te ih podsjetio na obavezu zaključivanja njihovih međusobnih ugovora (ZZO kantona i JU Domovi zdravlja KS). Do danas to nije uradio niti jedan ZZO.

Zašto se onda ovoj ustanovi postavljaju pitanja koja tek treba da se urede posebnim zakonom koji bi trebalo predložiti Federalno ministarstvo zdravstva., a čije donošenje u ovoj formi smo prethodno mi inicirali.

Član 87.

(Donošenje posebnog propisa iz oblasti zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja)

(1) Federalno ministarstvo zdravstva će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona sačiniti i u parlamentarnu proceduru uputiti poseban propis kojim će se urediti pitanje ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu i zdravstveno osiguranje lica koja se nalaze na smještaju u ustanovama socijalne zaštite van kantona u kojima ta lica imaju prebivalište.

(2) Propisom iz stava (1) ovoga člana uredit će se i pitanje primjene i nabavke lijekova u ustanovama socijalne zaštite koje pružaju uslugu zdravstvene njege.

(3) Odredbe iz čl. 9. i 22. primjenjivat će se do donošenja posebnog propisa iz st. (1) i (2) ovoga člana.

Isti problem je prisutan i po pitanju obrazovanja i osposobljavanja korisnika.

Cijenimo da bi Vam možda bio interesantan i podatak da niti jedno resorno ministarstvo obrazovanja kantona i Federacije BiH od kraja rata do danas ovoj, Ustanovi nije uplatilo niti jednu KM na ime troškova osposobljavanja i obrazovanja. Dakle, ponovno nema novca za ove namjene a postavljaju se pitanja pružanja usluga, zapošljavanja stručnog kadra, kvalitet, itd., itd.

Pored navedene činjenice u ove procese je ipak sada uključeno više od stotinu korisnika usluga, a od nas se očekuje dalje upošljavanje defektologa, pedagoga, nastavničkog osoblja, okupacionih terapeuta i sl.

Upravo ovaj menadžment je po prvi put ispregovarao uključivanje Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke u donošenje standarda i finansiranje provođenja programa osposobljavanja i obrazovanja korisnika ove ustanove bez obzira na njihovo mjesto prebivališta iz kojeg dolaze. Ovih dana očekujemo i potpisivanje Ugovora i transfer sredstava.

Ovaj menadžment je formirao radnu grupu od profesionalaca iz prakse, akademske zajednice, reda roditelja korisnika kao i predstavnika resornih ministarstava obrazovanja i rada i socijalne politike koja već radi na donošenju kvalitetnog programa osposobljavanja koji će ova ustanova provoditi.

Dalje, ovaj menadžment je u mjesecu maju 2023. godine zatražio da se izvrše nadzori nad zakonitošću rada ove Ustanove kao i inspekcijski nadzori što je i izvršeno od strane šest inspekcija i predstavnika četiri resorna ministarstva, a sve kako bi se izbjeglo nekontrolisano politiziranje i plasiranje pogrešnih informacija koje nam onemogućavaju i otežavaju provođenje započetih reformi, te kako bi iste nalaze sada koristili u postupcima koje smo pokrenuli protiv više osoba za različite nezakonitosti.

Ovaj menadžment ima znanja, kapaciteta i profesionalnog iskustva da predlaže i provodi započete reforme. Svjesni smo činjenice da se višedecenijski nagomilani problemi ne mogu riješiti preko noći.

Međutim, nećemo prihvatiti niti legalizirati nikakve pritiske kojima smo izloženi da pogodujemo pojedincima koji su ranije uspostavili praksu ostvarivanja ličnih interesa nezakonitim sredstvima.

Isto tako nemamo problem da bez odlaganja prepustimo nekome drugom da obavlja ove poslove ukoliko to naš osnivač zatraži iz bilo kojeg razloga.

Što se tiče socijalnog zbrinjavanja što je osnovni zadatak ove ustanove, a koji niste tražili u svojim pitanjima dostavljamo Vam sljedeću informaciju o preduzetim mjerama na sanaciji zatečenog lošeg stanja, a koji se odvijao u tri faze;

- **Sanacija poslovanja** (vraćanje zatečenih dugova cca. 900,000.00 KM dugovanja prema dobavljačima, prema Vladi Federacije BiH za nenamjenski utrošena sredstva iz prethodnog perioda (2015.-2019.godine cca 360.000,00 KM) i neisplaćene obaveze prema radnicima iz radnog odnosa,

spor sa poreznom upravom FBiH koja tereti ovu ustanovu za više od 590.000,00 KM za period 2011-2019.godine).

U isto vrijeme zatečena su višegodišnja akumulirana potraživanja Ustanove prema naručiocima usluga u iznosu većem od 1.000.000,00 KM.

Samo u jednom slučaju za više od dvadeset korisnika sa područja jednog od kantona u FBiH puna 24 mjeseca nije uplaćena niti jedna KM za njihovo zbrinjavanje. Prethodno smo naveli da se ova ustanova ne finansira iz Budžeta F BiH nego iz naplaćenih sredstava od pruženih usluga.

Preduzete su različite mjere naplate potraživanja od pregovaranja, vansudskih nagodbi te kao krajnja mjera i utuženja dužnika.

U procentu oko 90% uspjeli smo naplatiti naša potraživanja iz kojih smo servisirali gore navedene obaveze po osnovu dugovanja Ustanove.

Ova Ustanova na kraju 2022.godine nema aktivnih dugovanja prema dobavljačima niti prema radnicima i svoje obaveze servisira uredno i blagovremeno na mjesečnom nivou, a to je rezultat rada upravo ovog menadžmenta.

Spor sa Poreznom upravom Federacije BiH je još uvijek u toku.

Stanje potraživanja Ustanove Pazarić od naručilaca usluga na dan 31.12.2022.godine iznosi 616.765,55 KM od čega cca. 450.000,00 KM je iznos decembarske fakture usluga koja se uplaćuje narednog mjeseca. Dakle cca. manje od 170.000,00 KM je realno potraživanje Ustanove Pazarić prema naručiocima usluga, i to za potraživanja u trajanju dužem od jednog mjeseca-što je značajno dobar rezultat preduzetih mjera stabilizacije poslovanja.

U dva navrata tokom 2022.godine predložena je i od strane resornog ministarstva odobrena korekcija cijena usluga smještaja koje prethodno nisu mijenjane čak od 2013.godine a Ustanova se finansira upravo iz tih sredstava.

Prema nalogu Upravnog odbora, a zbog teškog stanja na tržištu i stalnih promjena cijena izvršena je dodatna nabavka prehrambenih proizvoda koji nisu ograničeni rokom trajanja tako da su osigurane **zalihe** osnovnih prehrambenih proizvoda za dva do tri mjeseca.

Također, prema nalogu Upravnog odbora izvršena je i nabavka Peleta za zagrijavanje objekata Ustanove u većim količinama tako da trenutne zalihe osiguravaju potrebe Ustanove i za dio naredne grejne sezone.

Potpuno su netačne informacije koje su također plasirane od naprijed navedenih osoba kako ova ustanova nema energenata ili hrane ili drugih sredstava, jer stanje zaliha su jedini pokazatelj „domaćinskog“ poslovanja.

Ukupan bilans uspjeha za 2022.godinu iznosi + 404.692,00 KM. Finansijski plan za 2023.godinu je uvećan sa 6.214.377,00 KM za 2022 godinu na 7.463.577,00 za 2023.godnu što predstavlja uvećanje za više od 1.200.000,00 KM.

Iz navedenih sredstava planirano je dodatno korigovanje plaća radnicima, dodatno zapošljavanje stručnih radnika prema trenutnim potrebama u odnosu na broj i strukturu korisnika kao i dodatnu nabavku opreme.

Infrastruktura i kadrovanje:

-Krajem 2022.godine iz sredstava UNDP i Federalnog ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša izvršeno je utopljanje paviljona 2, 3, 4 i 5 što je značajno smanjilo potrošnju energenata, a temperaturu prostorija u kojima borave najmlađi korisnici Ustanove učinilo stabilnijom.

Paralelno sa navedenim Ustanova je iz vlastitih sredstava izvršila i sanaciju dijela dotrajalog toplovođa usljed čega su smanjeni gubici toplotne energije, a samim tim i potrošnja energenata.

-Osigurana je donacija turskog Crvenog polumjeseca u zamjeni dotrajalog plinskog kotla za kuhinju većeg kapaciteta u odnosu na raniji kotao, čime je otklonjen problem u blagovremenoj isporuci obroka za korisnike (cca. 1100 obroka dnevno).

Iz vlastitih sredstava Ustanove izvršen je priključak na gradsku kanalizacionu mrežu naselja Ramići I i Ramići II ukupno sedam objekata u kojima boravi oko 80 korisnika Ustanove.

To je jedan od višegodišnjih problema Ustanove koji nije bio riješen u prethodnom periodu, a zbog kojeg je Ustanova imala ogromne probleme oticanja fekalnih voda na javne i privatne površine, stalne prijave nadležnim inspekcijama. Dakle ovaj problem je uspješno okončan.

Pored navedenog, u pregovorima smo sa Općinom Hadžići koja bi trebala i naselje Resnik priključiti na kanalizacionu mrežu što iziskuje finansijska sredstva u iznosu od nekoliko stotina hiljada maraka. Očekujemo povoljan ishod rješavanja ovog problema u 2023. godini.

-Izvršeno je opremanje Fizioterapeutskih kabineta savremenom opremom za Fizioterapiju putem donatorskih sredstava Općine Centar Sarajevo i Općine Novo Sarajevo, te je izvršen prijem još jednog fizioterapeuta u stalni radni odnos (ukupno četiri zaposlena Fizioterapeuta).

-Izvršeno je opremanje Dnevnog boravka paviljona III donatorskim sredstvima Općine Stari Grad Sarajevo.

-Gradonačelnica Sarajeva je osigurala značajnu donaciju u iznosu od 60.000,00 KM za nabavku sanitetskog vozila, a isti iznos je osigurala i Ustanova Pazarić iz vlastitih sredstava.

Nabavka sanitetskog vozila sa pratećom opremom u ukupnom iznosu od 120.000,00 KM je izvršena, te smo sada u mogućnosti naše korisnike prevoziti do zdravstvenih ustanova na siguran i dostojanstveniji način. (Ranije se za ovu namjenu koristilo dotrajalo i ručno prepravljano kombi teretno vozilo).

-Federalno ministarstvo rada i socijalne politike je odobrilo i doznačilo na račun Ustanove iznos od 549.573,31 KM za realizaciju sanacije svih kupatila koja su okupirala pažnju javnosti prethodnih godina u prostoru Centra za osposobljavanje kao i prostoru koji koriste medicinski tehničari Ustanove. Svi radovi su u fazi prijema od strane nadzornog organa.

-Pored navedenog, osigrana su i sredstva za zamjenu dotrajale stolarije u prizemlju te ugradnju nove unutrašnje i vanjske stolarije na nadograđenom dijelu objekta Centra za osposobljavanje.

Prethodno su pribavljene i sve građevinske dozvole iz sredstava Ustanove Pazarić. Radi se o prostoru koji je u prethodnom periodu izgrađen bez ijedne dozvole za građenje što je predmetom sudskih postupaka. Dakle ovaj menadžment je uspio pribaviti projektne i dozvole za građenje.

-Također, osigurana su sredstva i izvršena je nabavka 4 profesionalne perilice i jedna sušilica za vešeraj i netačne su informacije o nepostojanju mašina za pranje veša zbog čega je navodno loša higijena. Sve perilice i sušilice su dakle nove i u garantnom roku.

-Osigurana su sredstva i izvršena je nabavka nove rashladne komore za duboko zamrzavanje mesa što se u prethodnom periodu problematizirano od strane nadzornih organa i zbog čega se vodi više postupaka pred sudovima zbog malverzacija sa kurbanskim mesom.

Ovaj menadžment je zaustavio ranije prakse prijema više desetina tona kurbanskog mesa koji je kasnije bio predmetom trgovine a što je prema našem mišljenju nedopustivo i sa aspekta zakona kao i vjerskog običaja. Mjesecima javno prozivani i blaćeni zbog ovakve odluke, očito iz razloga što smo prekinuli unosne privatne biznise.

-Kantonalno Ministarstvo rada i socijalne politike je krajem 2022. godine odobrilo sredstva u iznosu od cca. 53.000,00 KM za izgradnju i opremanje Parka za najmlađe korisnike Zavoda – III Paviljon, opremanje i arhitektonsko prilagođavanje terasa Paviljona VI i VII za najteže nepokretne korisnike te nabavku didaktičke opreme za defektološki kabinet i inkluzivnu učionicu. Navedeni projekat je u potpunosti realiziran.

-Putem donatorskih sredstava donatora iz Njemačke izvršena je nabavka savremenog Beringerovog aparata za Logopedski tretman, a izvršen je i prijem jednog Logopeda u stalni radni odnos, te smo osigurali i vrlo kvalitetan ovaj vid pružanja usluga.

-Svi korisnici usluga Ustanove Pazarić su smješteni u stambene jedinice na tri lokacije. Smještaj je u skladu sa Standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite., a čija procedura mijenjanja i usklađivanja sa novim zakonom je u toku.

Na smještaju u Ustanovi Pazarić trenutno se nalazi 338 korisnika. Što je više za 3 korisnika u odnosu na planirani broj od 335.

Razlog prijema većeg broja korisnika od planiranog je ogroman broj zahtjeva Centara za socijalni rad u Federaciji BiH za smještaj. Oko 30 zahtjeva nije moguće odobriti zbog nedostatka kapaciteta Ustanove Pazarić.

-Sedamdeset korisnika je smješteno u stambene jedinice po sistemu stanovanja uz podršku, a još četrdeset korisnika prolazi pripremu za ovaj oblik stanovanja kroz pripremni porodični oblik stanovanja. Oba navedena oblika smještaja su opremljeni malim porodičnim mašinama i priručnim kuhinjama i svim potrebnim kućanskim aparatima.

-Svi korisnici koji u skladu sa procjenom stručnih radnika mogu da učestvuju u radnookupacionim aktivnostima i radioničkom tretmanu su uključeni u iste.

-Rezultat rada stručnog osoblja su između ostalog, brojni proizvodi koji izađu iz radionica, zlatne medalje i pehari sa različitih sportskih takmičenja, kako državnih tako i regionalnih, školske diplome djece koja tokom cijele školske godine pohađaju više školskih ustanova (redovna osnovna škola, zavodi za obrazovanje i odgoj djece s poteškoćama u razvju, Centar za slušnu i govornu rehabilitaciju, Centar za slijepu i slabovidnu djecu).

-Oko 180 korisnika pohađa radionički tretman, 27. djece upisano je i pohađa školu (2020.godine niti jedan korisnik nije bio uključen u sistem obrazovanja), 56. korisnika je nepokretno ili teško pokretno.

-Svi korisnici po smještaju u ustanovu dobiju uslugu i psihosocijalne podrške, rehabilitacije, resocijalizacije u skladu sa procjenama stručnih radnika i u saradnji sa porodicama i centrima za socijalni rad.

-Tokom 2023.godine jedna korisnica je upućena na olimpijadu za osobe sa posebnim potrebama koja se organizirala u Berlinu-Savezna Republika Njemačka, gdje je na sportskom takmičenju osvojila zlatnu medalju.

-Tokom 2023.godine 54. korisnika koji su zbog svoga psihofizičkog stanja to mogli su upućeni na ljetovanje u Hotel Zenit u Neumu i grad Bar, Republika Crna Gora.

-Tokom 2023.godine svi korisnici za koje smo dobili saglasnost zdravstvene ustanove, organa starateljstva ili srodnika su upućeni na višednevni tretman u banjsko lječilište Reumal u Fojnici.

-Tokom 2023.godine za sve nepokretne korisnike ustanove izvršena je nabavka savremenih antidekubitalnih dušeka kako bi se dodatno preveniralo nastajanje dekubitisa.

Očekujemo da se po prvi put od ove godine u uspostavljanje i provođenje programa obrazovanja i osposobljavanja materijalnom podrškom uključe nadležna ministarstva obrazovanja.

Napominjemo da broj stručnog kadra zbog sve složenijeg obima poslova, strukture korisnika kao i proširenja programa i usluga koje želimo uspostaviti moramo i dalje značajno jačati, za šta očekujemo podršku osnivača.

Prije svega navedenog, kao što smo to i prethodno naveli pokrenuli smo čitav niz aktivnosti u vezi sa normiranjem kako bi se mogao uspostaviti održiv sistem.

I nakraju želimo da se zahvalimo malom broju Zastupnika Skuštine Kantona Sarajevo (Vibor Handžić, Vildana Bešlija, Samir Avdić, Belma Kapo) i Vlade Kantona Sarajevo (Premijer Nihad Uk, i ministrica Enda Pečenković) koji su prije bilo kakvog komentarisanja o ovoj ustanovi obišli ovu ustanovu i njene korisnike, te se lično i neposredno uvjerali u naprijed navedeno stanje i ponudili svoju podršku u aktivnostima unaprijeđenja kvalitete zbrinjavanja korisnika.

Svjesni smo da se ne može na osnovu jedne informacije ni približno objasniti koje poslove obavlja ova ustanova, kako posluje i koju kategoriju korisnika zbrinjava.

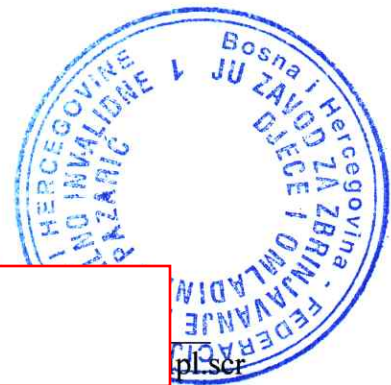
Stoga, pozivamo i molimo da posjetite ovu ustanovu te na bazi ličnog uvida i zvaničnih informacija donesete sud i zaključak.

S poštovanjem

Dostaviti:

- Naslovu
- Zastupnik u Skupštini KS Damir Marjanović
- Ministrica u Vladi KS Enda Pečenković
- a/a

D
_____
mr.sc.

Broj:01-04-42543-37/23
Sarajevo, 03.10.2023. godine

- VLADA KANTONA SARAJEVO

**STU ZAVOD ZA ZBRINJAVANJE MENTALNO INVALIDNE DJECE I OMLADINE
PAZARIĆ
N/r direktora
Ul. Resnik bb**

PREDMET: Zastupničko pitanje, dostavlja se -

Zastupnik Damir Marjanović na Devetoj radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, održanoj dana 03.10.2023. godine, u okviru tačke Dnevnog reda "Poslanička/zastupnička pitanja, inicijative i odgovori", a u skladu sa članovima 211. i 214. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo postavio je **zastupničko pitanje** koje vam u prilogu dostavljamo.

Zastupnik je pitanje dostavio u pisanoj formi, te vam isto dostavljamo u prilogu s molbom da u skladu sa odredbama Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj:41/12-Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20, 16/22 i 17/22-Ispravka) odgovor, u pisanom obliku, uputite predsjedavajućem Skupštine Kantona Sarajevo kako bi isti dostavili zastupnicima u Skupštini.

Prilog: Zastupničko pitanje

**PREDSJEDAVALAČI
SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO**

Elvedin Okerić

CO:

- sekretar SKS
- sekretar Vlade

Broj:
Sarajevo, 03.10.2023.

Skupština Kantona Sarajevo
Zastupnik Prof. dr. Damir Marjanović

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNA I HERCEGOVINA
KANTON SARAJEVO
SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO
VLADA KANTONA SARAJEVO
ZAVOD ZA ZBRINJAVANJE MENTALNO INVALIDNE DJECE I OMLADINE PAZARIĆ
n/r direktor Samir Suljagić

PREDMET: ZASTUPNIČKO PITANJE

Poštovani,

na osnovu članova 106. i 213. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo” - Drugi novi prečišćeni tekst br.: 41/12, 15/13, 47/13, 47/15 i 48/16), postavljam zastupničko pitanje Vladi Kantona Sarajevo i molim da se isto proslijedi direktoru JU “Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i omladine Pazarić” na izjašnjenje.

PITANJE:

Zbog čega i na koji način je vršena promjena u sistematizaciji radnih mjesta u periodu od kako je direktor Zavoda Pazarić gospodin Samir Suljagić?

Da li su Vlada Kantona Sarajevo, resorno ministarstvo ili direktor Zavoda Pazarić uključili Tužilaštvo u istragu svih nemilih slučajeva koji su se dogodili u periodu mandata gospodina Suljagića, a koji se tiču smrti dva štićenika od tuberkuloze i nedavnog premlaćivanja štićenika od strane uposlenika Zavoda?

Da li direktor Zavoda Pazarić može dokazati da su djeca imala adekvatnu skrb i liječenje u periodu njegovog mandata, da li može navesti pojedinačno imena i prezimena doktora koji se brinu o zdravlju štićenika Zavoda, da li pulmolog i drugi specijalistički medicinski kadar redovno dolazi i liječi štićenike?

S poštovanjem,

prof. dr. Damir Marjanović

Politička organizacija/inicijativa „Za Nove Generacije”

Vilsonovo šetalište br. 10, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina
Sudsko rješenje broj: 065-0-F1-22-000004; ID broj: 4203031660001; Žiro račun: 1610000282620181
e-mail: info@zanovegeneracije.ba; web: www.zanovegeneracije.ba